

John Matson Berg föddes på Berg hemman den 18 augusti 1893, död den 19 maj 1988 i Aberdeen, Washington, U.S.A. Hans far var smeden Matts Matsson Berg, hans mor var Amanda Israelsdotter Ström. Familjen kallades "Smedas Mattas" och John var nummer åtta i en syskonskara på tio. Han emigrerade till Amerika den 23 maj 1914. Han gick i skola och lärde sig engelska, fick arbete i en fanerfabrik, som han sedan blev delägare i.

Vi längta till Norden, dit än en gång,
Till stugan på gråa hällen;
Till sorlande bäckarnas yra sång
Och furornas sus i kvällen.
Vi längta till hembygdens sköna strand,
Tillbaka till barndomshäraden;
Vi längta att trycka den kära hand
Som ledde oss först på färden.
Vi minnas den dagljusa sommarnatt,
Med bländoft i gröna lunden;
Vi minnas hur fåglarna sjöngo glatt
I daggfriska morgonstunden.
I skogarna sågo vi björk och al,
Där porlade små vatten;
Och dansen vi trädde i lövklädd sal
Då himlen var ljus om natten.

John Matson Berg

Aberdeen, Wash.
Mars, 1931

O ljuvliga minnen från hembygdens dalar
Som aldrig förblekna i minnens salar,
Och aldrig utplånas av tryckande år,
De stärka blott längtan med tiden som går,
Vår längtan att åter på fädernesjorden
Bland grönklädda kullar och höjder i Norden,
Förskönad från jänkiet och larmet, till slut,
Få vila från stormarna - - - där vila ut.

Längtan

Almanacka 2008

med bilder från det gamla Malax

Almanackan är utgiven av **Malax museiförening r.f. och Lions Club Malax** Årgång 13.

Prästgården 1927. Foto I.A.Holmgren. Prästgården i Malax byggdes 1868, intill platsen för den tidigare prästgården. Den är uppförd enligt ritningar av arkitekt Carl Axel Setterberg. Till höger ses "landbondstugo", där arrendatorn med familj bodde. - Malax museiförening; skanning 2007 från museiförenings reprobild från år1998.

Farfar. Som 8-åring fick jag mitt första allmänna uppdrag, jag vill gärna kalla det hedersuppdrag. Min farfar Edvard Forsberg var lokalombud för folktinget och skulle därför bära upp medlemsavgifterna i Köpings och Klockarbacken. Då jag gick på andra klassen i skolan bad farfar mig att bära upp dessa avgifter. Han gav mig då ett stort förtroende.

Farfar (1886–1958) var bonde på Klockars hemman. Han var arbetsam och noggrann. Han odlade olika rutor med olika gödning och sorter. Turnipsor var då ett vanligt kofoder, han vägde och räknade ut mängden till var och en ko. (Farmor förargades, tyckte det var onödigt.) Han var

också med i lantmannagillet som en drivande kraft. Det jag också minns är hur noga han var med kör- och seldon. Han putsade och polerade remtyg och grimmor.

Under 1920-talet var han "langbond" (arrendator) på prästgården. Äldre personer har berättat hur han med sönernas hjälp under vinterhalvåret körde hem ved till prästgården. Somrarna gick säkert åt till allt arbete som hörde årstiden till.

Efter prästgårdsåren flyttade familjen tillbaka till Klockarbacken.

Folke Forsberg

– Malax museiförening; skanning 2007 från Folke Forsbergs bild.

Aanacko 2008

Almanackan 2008, med bilder och texter från det gamla (primär-) Malax, är den trettonde i ordningen som utges av Malax museiförening rf och Lions Club Malax. Bilder och texter torde ge lärdomar och eftertankar inför framtiden.

Månadscitaten är hämtade ur Axel Lindholms bok *SÅ SA: Ord-lekar om djur för folk med leklynn*.

Redaktionen tackar för bilder och bildförslag som gjorts för almanackan. Alla föreslagna bilder ryms inte med i årets almanacka, men de kan bli aktuella under kommande år.

Ett Gott År 2008 tillönskas alla! Tack till annonsörerna för gott stöd! Inkomna medel går till välgörande ändamål i Lions Clubs regi och till museiföreningens kulturverksamhet.

**Lions Club Malax
Malax museiförening r.f.**

Ansvariga utgivare: Malax museiförening rf och Lions Club Malax. *Almanackans innehåll och utformning:* Karl-Gustav Dahlsten, Britt-Helen Flemming, Siri Hagback (bildtexter), Kent Herrgård, Martin Smedback och Göran Strömfors (layout).

Föreningsskolan. Nykterhetsförbundet drog under slutet av 1940- och 1950-talen kurser i föreningsteknik. Då kursen hölls i Solhem 1951 deltog också jag. Min syster Birgit och jag fick följa med far till föreningsskolan. Det var väl kanske där som mitt intresse för samhällsfrågor väcktes. Den sammanträdesteknik jag lärde mig där har jag haft nytta av hela livet igenom. – "Endast genom handling vinner livet betydelse" (H.C. Andersen).

Folke Forsberg – Malax museiförening; skanning 2007 från Folke Forsbergs bild.

Obs! Namnförteckning finns på nästa uppslag.

Namnförteckning till bilden **Föreningsskolan**, som finns på föregående uppslag: **nedersta raden fr. v.** Inga Bjurs-Smulter, Ida Mattsson, Lydia Gullman, Edit Lind, Helga Fredman, Lydia Stoor, Ida Gullback, Elsa Hallin-Nyman, Elna Törnkvist, Folke Forsberg; **andra raden nerifrån fr. v.** Ethel Lind-Helenelud, Brita Marins, Birgit Forsberg-Audas, Agneta Holmlund-Fogde, Gunnel Holmlund-Pettersson, Else-Maj Uddgård, Ragni Vesterholm-Svevar, Karin Stoor-Enström, Rut Kvevlander-Hinders, Lisa Stoor-Flemming, Birgit Kass, Judit Hedström, Helmer Staffans, Birger Smulter; **tredje raden nerifrån fr. v.** Rube Lind-Ehn, Enid Kuismanen, Birgitta Köping, Lisbeth Åminneborg-Hallvar, Agnes Hagberg, Berit Malmsten-Asplund, Viktor Liljekvist, Emil Hyöty, Johan Isak Törnkvist, Karl Forsberg, Ragnar Mannil; **översta raden fr. v.** Ole Jakobson, Karl-Johan Sjöblad, Evert Långback, Kurt Holm, Sven eller Karl-Johan Udd, Holger Gullman, Bengt Helenelund, Viktor Lindgård, Erik Holmlund, Toivo Koivisto, Kalle Tuomela, Sven Börje Gullback, Kurt-Erik Långbacka, Sven Lind, Algot Mattsson och Sven Forsback. Personerna har identifierats av Ethel Helenelund.

Malax

Den gamla bebyggelsen i Malax var såtillvida egendomlig, att de två byarna i socknen, Yttermalax och Övermalax, bestodo av ett antal tätbebyggda gårdsgrupper, som icke blott lågo rätt långt från varandra, utan även rätt mycket levde ett liv för sig. Dessa gränder, som de hette, voro med andra ord ett slags små byar för sig, med sin åker treskiftad skilt för sig, sina beteshagar, skilda ängsmarker, skilda traditioner och ofta med skarpt, ibland t.o.m. handgripligt hävdad individualitet mot de andra gränderna inom byn. Byn var visserligen den större, den överordnade helheten, – det fanns t.ex. en byällderman för envar av de två byarna, men bygruppen, gränden, hade i Malax större självständighet än vad som var vanligt för gårdsgrupper inom de österbottniska byarna. Framförallt gällde detta Övermalax bys många och stora gränder, Viasgränd, Paksalgränd, Havrasgränd, m.fl. gårdsgrupper på ett femtio-sextiotal gårdar.

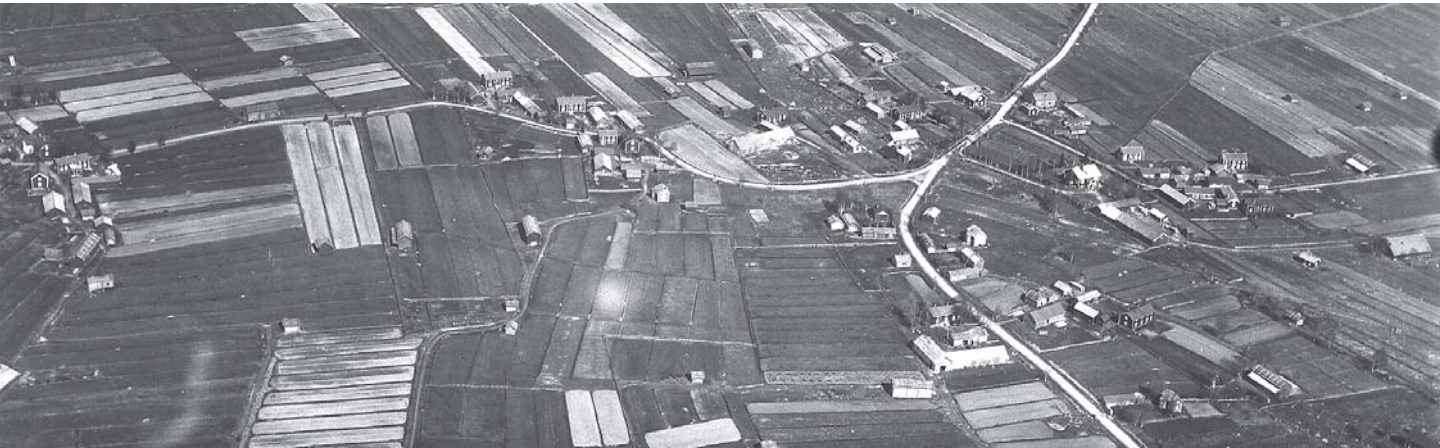
– Ur *DEN ÖSTERBOTTNISKA BYN En samling minnesbilder*

Brev till ”Andäs Jåhan”¹⁾ från Johannes Klockars

Håfoss om vofferdåji.

Ja *vutt* na letä hipi, to ja såg hidä breivä, som du a skriva åt mä po tinijä; mä no va ä ju rólit ti fá hör, hules ä stár tél mä tég o *fleir* ár, fast int sku du a behöva *tál* om ä kóvā a *kalva* o tolidennar, som int so stót angár mä. O int hár di nau pláttu kó tár heim, så no mätta du a drömd alt du skriver om *kalvasä* henas.

Jér i Helsingfoss fins ä so mytji rólit o undelit så ja kan int hind skriv alt po ein gáng. I heil hóp mä byningar som je *fleir* gángur höger än ”Bábels tón” i Malaks o so stór so Wolfis byninjä i Nystán je som i litä sytningsstugu i brädd mæddom. Jér je pasjási o Grönkvistas gáli, som all a hót talas om, jér jé underviset, tár di gár i skóla tei som int is arbet na mä kroppi, uta vill *vál* ti herrslunkarer, ti präster, hárasöningar, doktórar o pilosopie. Jer je senáti, tid tei som prosessar sjikkar paprá, o senátsherra je næsta lik hög som tjeisari. O so je ä na stór byningar som heitár gámbäl o ny kröniku elo *klinku* elo va di nu kallar ä, tár tålidä sjúk fár ligg o plågas o svält o all krömplingar *klinkar* o *klyntjar* fram o tibák.

Bilderna 2007

En del kompletterande uppgifter till bilderna i *Aanacko 2007* har erhållits: **Pärmbilden:** den person som är sgs helt skymd kan vara Edvard Røj eller Emil Broo (enl. Nils-Erik Nykvist resp. Anna Flemming); **idrottsbilden** nedtill t.h. på andra uppslaget: bilden är tagen 1951, och Sven Udd och Ingmar Udd är med på bilden, inte Karl-Johan Udd (enl. Henry Genberg); **Marsbilden** (Breiblick): t.h. om Einar Spjut står Emma Kristina Kull, f. 1889 (enl. Mabel Köping), Emma Kull emigrerade till USA. Vid ett besök i Malax 1966 väckte hon uppmärksamhet när hon, 77 år gammal, hoppade från hoppturnet vid simstranden i Äminne. - På bilden är det Fanny Ahlskog (inte Anna Ahlskog) som finns med (enl. Helena och Sven Aspegren); **Augustibilden:** längst fram fr. v. sitter chaufförerna med fruar (2 syskonpar): Jan Bonn, Ester Herrgård (f. Bonn), Jan Herrgård och Edit Bonn (f. Herrgård), enl. Gunnel Svenns. **Oktoberbilden:** Fanny Ahlskog (f. 1888) finns med på bilden. Hon finns intill och ovanom/högerom den mellersta flickan i vit blus (enl. Helena och Sven Aspegren). **Efter lottdragning** erhåller Anna Flemming, Mabel Köping och Nils-Erik Nykvist varsin *Aanacko 2008*.

Bilderna 2008

Meddela nya uppgifter om månadsbilderna till: Malax museiförening/ Siri Hagback, Viasvägen 91, 66140 Övermalax, (06) 3654344; email: siri.hagback@pp.inet.fi Bland alla som ger nya uppgifter om årets bilder utlottas tre exemplar av *Aanacko 2009*!

Från samma bok är M. Edv. Bonns beskrivning av

Julfirandet i Bränno

Stämningsfulla voro julen och julfirandet i Bränno. Man skulle ha nio facklor färdiga till jul. Den första brändes till Tomasmäss, den andra på julafton, den tredje på julmorgon, den fjärde på julkvällen, den femte på julannandagsmorgon, den sjätte på nyårsafton, den sjunde på nyårsmorgon, den åttonde på nyårskvällen, den nionde på trettondagsafton. Då först var julhelgen slut och ett nytt år började för brännborna.

Mitt i stán, int na langt från tár ja bór, hár di i stór byning, som je næsta trinn som i mössu; di kallar ä fö teátri, mä ä je bygd bara ti spetákál o ti narr pänga áv föltjá. Tär freistar di lás va allting. Di a nu visa i stykk, som handlar om tjeisaris ny klédrä, mä int a ja kuna tró ä tjeisari sku va so fjesut o stormtóku so a sku ga út splitnetji i bara sjótu. Mä alt fár a si so léng a lever, brukar di säj.

Tär i teátri je läkträ át all sidur o tá e je rólit, tá klappar te som skodar mä händrä som di sku va ríktit gáli. Táli tokfóru har di int fö sä i Kväv/laks.

I dág a ä vöri ríktit vakat väder, so ä a droppa áv tátjá; mä om ä ska va lik mytji snön po jólá om Valbumess som ä je på tátje om Vofferdåji, so int komber várä bitti tá int.

För ja int ska fá senudráji elo ryggmátisk i armi so slútar ja nu mä mytjá halsningar.

Hannes (Johannes Klockars)

¹⁾ Bygdemålsförfattaren Anders Johan Nygren från Vassor, Kvevlaks, död 1902. Texten ingår i *FOLKMÅLSSTUDIER*, utgivna av T.E.Karsten, 1933.

Bilden nedan visar Bränno i Yttermalax 25 maj 1932.

– Skanning 2007 från Malax museiförenings bild (inköpt från Luftstridskrafterna).

Gård i vinterskrud. Foto Ida Malmberg. Karl Malmberg flyttade Brännbacks gamla gård från Bränno till Åminne och byggde en ny, fin gård i början av 1920-talet. Han bodde där med familjen och efter första fruns död med sin andra hustru Matilda till sin död 1961. Erik och Ellen Karlsson renoverade gården 1968. Matilda var mormor till Erik Karlsson. – Malax museiförening; skanning 2004 från Erik och Ellen Karlssons bild.

Januari 2008 - *Torsmånad*

	Måndag	Tisdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lördag	Söndag
1		1	2	3	4	5	6
2	7	8	9	10	11	12	13
3	14	15	16	17	18	19	20
4	21	22	23	24	25	26	27
5	28	29	30	31			

Anteckningar

Köp ert matbröd lokalt!

Calles Bröd & Conditori

Verkstadsvägen 3, Övermalax
Tfn 3470 277, fax 3470 428
e-mail: callesbrod@co.inet.fi

Farligt att ha för fin päls, sa haren, då han såg den långa raden av minkburar.

Vi lär vara de enda fiskar, som är
musikaliska, sa tonfisken stolt.

1 Nyårsdagen
6 Trettondagen
27 Kyndelsmässodagen
Minnesdagen för
förintelsens offer

Utgivare: Malax museiförening rf
och Lions Club Malax

Säljägare från Bergö vid Skvättan, troligen på 1920-talet. Okänd fotograf. De sälskyttar som höll till på yttersta klipporna i skärgården vintertid kallades "hemspringare", texten under bilden är hemspringare eller bräddlöpare. Vi ser en fäleka, fälekälke, skredstång, två karlar med kikare och med "vekare" som stöd, de är klädda i pytankläder. De har fälbössorna i sälskinnsfodral, sälskinnskor, klåddar eller hundskinnshandskar på händerna, "haschkli" och skinnmössa. Klåddar är vantar, som stickats av ullgarn med människohår, nöthår och hästtagel inblandat i garnet. Klåddarna var varma fast de blev våta. Det var livsviktigt att vara rätt klädd. – Malax museiförening; skanning 2007 från Ida Malmbergs bildsamling i museiföreningens ägo.

Februari 2008 - Göjemånad

	Måndag	Tisdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lördag	Söndag
5					1	2	3
6	4	5 [☩]	6	7	8	9	10
7	11	12	13	14	15	16	17
8	18	19	20	21	22	23	24
9	25	26	27	28 [☩]	29		

Anteckningar

Ortens äldsta bank
Till Din tjänst
Välkommen!

Övermalax - Yttermalax
0102475240 0102475250

Det lär finnas lama-djur i Syd-Amerika som kan gå och springa, sa djuren förvånade.

Det är bara fredsduvor, sa sparvarna och slog sig ned bland duvorna.

- 3 Fastlagssöndagen
- 5 Runebergsdagen
- Fastlagstisdagen
- 6 Samiska nationaldagen
- 14 Alla hjärtans dag
- 28 Kalevaladagen, den finländska kulturens dag
- 29 Skottdagen

Utgivare: Malax museiförening rf och Lions Club Malax

Skolkort från Sockenstugan 1932. Okänd fotograf. Rad 1 längst bak till vänster: John Malmsten, Hietala, Karl-Erik Bjurs, Arvid Svarvar, Bertil Jäntti, John Herrgård, Helge Hagfors, Mattias Antell, Vilhelm Berts, Georg Brokvist, Gerda Fogde. Rad 2: Åke Ahlholm, Vihtori Kosola, Ingvald Svarvar, Vilhelm Holmgren, Karl-Gustav Holmgren, Gunnar Damsten, Karl Skinnar, Paul Kronkvist, Holger Orre, lärarinnan Olivia Orre. Rad 3: Margit Damsten, Svea Karlstedt, Margareta Skogman, Anna Sundbäck, Anna Kajsa Hietala, Elin Fant, Anna-Lisa Lervik, Helga Damsten, Rut Berts, Edit Remahl.- Malax museiförening; skanning 2007 från Anna Svevars bild.

Mars 2008 - *Vårmånad*

	Måndag	Tisdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lördag	Söndag
9						1	2
10	3	4	5	6	7	8	9
11	10	11	12	13	14	15	16
12	17	18	19 [†]	20	21	22	23
13 14	24 31	25	26	27	28	29	30

Anteckningar

- 8 Internat, kvinnodagen
- 9 Marie bebådelsedag
- 16 Palmsöndag
- 19 Minna Canth-dagen, jämställdhetsdagen
- 20 Vårdagjämningen
- 21 Långfredagen
- 23 Påskdagen
- 24 Annandag påsk
- 30 Sommartiden börjar
- Ålands demilitarisering och neutralisering

Utgivare: Malax museiförening rf och Lions Club Malax

**PRECIS SOM VÅRT NAMN
VILL VI VÅRA LOKALA!**

Vasa 320 8400
Övermalax 365 4304
050-557 5390

Visans vänner tycks uppträda, sa bofinken,
då kråkorna kraxade.

Vi har våra rötter här, sa mullvaden när ungarna
undrade varför de bodde under marken.

Vårflod vid Vaabro i Kopparbyn. Foto Georg Brokvist. Storsjöbäcken svämmade över och åstadkom en ordentlig vårflod år 1961 eller 1962. Vägen ner till *Schvennasgårdarna* är helt översvämmad. I bakgrunden syns kyrkan och *Baatahis* vita gård. – Malax museiförening; skanning 2004 från Fant-Södermans bildsamling i museiföreningens ägo.

April 2008 - *Gräsmånad*

	Måndag	Tisdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lördag	Söndag
14		1	2	3	4	5	6
15	7	8	9 [✚]	10	11	12	13
16	14	15	16	17	18	19	20
17	21	22	23	24	25	26	27 [✚]
18	28	29	30				

Anteckningar

9 Mikael Agricola-dagen,
finska språkets dag
27 Nationella veterandagen
Ålands flaggas dag

Vårt land, vårt land, vårt fosterland,
ropade tranorna
när de seglade in över det vårliga Finland.

Allt flyter, sa krokodilen, när den såg
elefanten simma.

Bröllop 3 juni 1923 på Paisbacka i Övermalax mellan Ida Svarvar och Arvo Sorvari. Familjen Sorvari bodde i Malax till i oktober 1927. Okänd fotograf. Från vänster Anna Guldahl-Grönros, Vilhelm Gullholm, Karin Majors-Gullholm, Gustav Hallin, Elna Röjdahl-Hallin, August Kinnari, Elsa Ljungkvist-Udell, Elis Udell, Amanda Gullkvist, Alvina Kinnari, Elis Gullholm, okänd, Ellen Grönroos, okänd, Amanda Ljungkvist, Johannes Friberg, Ida Udd-Gullback, Yrjö Sorvari, Signe Lövgren-Uddgård, okänd, okänd, Reino Pihlainen, Mimmi Pihlainen, okänd, Amanda Blomback, Amanda Fahlur, Irene Röjblom, okänd pojke, Iisakki Sorvari, Arvo och Ida Sorvari, Valle Sorvari, Anna Lisa Ahonen, Alexander Nyman, Matti Sorvari, Gunnar Grönros, Paavo Hautala, Arvo Hautala, Ester Enholm, okänd, okänd, Senni Hallvar, Elin Friberg, Alice Fahlur. Nils Gullholm har identifierat personerna. – Malax museiförening; skanning 2007 från Inga Backstens bild.

Maj 2008 - *Blomstermånad*

	Måndag	Tisdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lördag	Söndag
18				1 	2	3	4
19	5	6	7	8	9	10	11
20	12 	13	14	15	16	17	18
21	19	20	21	22	23	24	25
22	26	27	28	29	30	31	

Anteckningar

- 1 Första maj, det finländska arbetets dag
- 9 Europadagen
- 11 Pingstdagen
- Morsdagen
- 12 Snellmandagen, finskhetens dag
- 18 De stupades dag

- värnar om kulturarvet

Den häst som inte kan springa hans värde
är mycket ringa, sa stoet till fölet.

Ingen har så stora marker som vi, skröt sjökorna.

Johannes och Verner med Åminneflickor. Foto Per Köping. "När bilden togs sommaren 1949 var Per Köping, som bodde i Sverige, på besök hos sin mor Tilda i Åminne. Vid den här tiden bodde Verner Minders i ett rätt litet hus på strandsidan av vägen nära Tor Köping. Minders hade lovat, att om Per Köping samlade ihop tio flickor skulle han berätta vem han skulle gifta sig med. Alla vi flickor var på väg ner till badstranden. Johannes Björklund (*Bakhaga Jåon*) var gäst hos Minders (*Mindäs*) när bilden togs", berättar Ulla Berts 2007. – Fr.v. Johannes Björklund, Kajsa Åminneborg, Kajsa Ekroth, Agnes Ekroth, Birgitta Köping, Kerstin Åminneborg, Ulla Berts, Gunnel Skogman, Maj-Britt Melin, Elsie Åminneborg, Elisabeth Åminneborg, Gunnel Sjöstrand och Verner Minders med dragspelet. - Malax museiförening; skanning 2007 från Ulla Berts bild.

Juni 2008 - *Sommarmånad*

	Måndag	Tisdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lördag	Söndag
22							1
23	2	3	4 	5	6	7	8
24	9	10	11	12	13	14	15
25	16	17	18	19	20	21 	22
26 27	23 30	24	25	26	27	28	29

Anteckningar

Alla branschens tjänster

* lokalt * snabbt * med branschkunskap

K-LANTBRUK stenco shell brännolja
tel. 0207 691 200 (STENCO) www.stenco.fi
0207 691 224 (STEN'S)

Den blomstertid nu kommer,
sjöng humlorna då marken stod
av blommor full.

O, forna tiders vatten!
utbrast fiskarna, då de simmade
genom ett oljebälte.

4 Försvarets fanfest
5 Världsmiljödagen
9 Ålands självstyrelsedag
21 Midsommardagen
Sommarsolståndet
Finlands flaggas dag

Utgivare: Malax museiförening rf
och Lions Club Malax

Dansorkestern Nizza. Okänd fotograf. Edvin Brännback med dragspelet, John Malmsten med trumpet, Toivo Koivisto med saxofon och klarinett, Mikael Öhman med fiol och Jan-Erik Öhman, trummor. Troligen vid Solhem på 1940-talet.

- Malax museiförening; skanning 2007 från Toivo Koivistos bildalbum, donerat till museiföreningen.

Juli 2008 - Hömånad

	Måndag	Tisdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lördag	Söndag
27		1	2	3	4	5	6
28	7	8	9	10	11	12	13
29	14	15	16	17	18	19	20
30	21	22	23	24	25	26	27
31	28	29	30	31			

Anteckningar

- 6 Eino Leino-dagen,
diktens och
sommarens dag
- 23 Röttmånaden börjar
- 27 Sjusovardagen

Välj
banken
som ger
bonus.

365 4191
365 1032

Jag känner mig stressad, sa dagslåndan.
Hur skall jag hinna med allt i mitt liv
på en enda dag.

Fläcktyfys, sa abborren, då den såg laxen.

Utgivare: Malax museiförening rf
och Lions Club Malax

Bäcksgrävning. Okänd fotograf. Malax museiförening äger kopia av en förteckning med texten: "Dagsvärkslängd upprättad 1898 vid uppgrävning af nedre loppet af Storsjöbäcken upptagande följande hemmansägare i Öfvermalaks by som enligt Komisionslandtmätaren Karlo Lönnbohms uppgift bör uti nämnda arbete deltaga". Listan går efter hemmansnummer och hemmanens storlek är antecknat. Från t.ex. Nr 3 Stolpe hemman 14 personer, Nr 33 Smeds 9 personer, Nr 1 Ture 14 personer, alla var ålagda 2 dagsverken enligt listan. - Malax museiförening; skanning 2007 från Ida Malmbergs samling i museiföreningens ägo.

Augusti 2008 - Skördemånad

	Måndag	Tisdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lördag	Söndag
31					1	2	3
32	4	5	6	7	8	9	10
33	11	12	13	14	15	16	17
34	18	19	20	21	22	23	24
35	25	26	27	28	29	30	31

Anteckningar

23 Röt månaden slutar

**CNC svarvning, fräsning, svetsning
CNC sorvaus, jysintä, hitsaus**

NIMETECH Oy Ab
Magasinvägen 5
66100 MALAX - MAALAHTI
☎ (06) 365 1910
Fax (06) 365 1912
GSM 050 557 4820

NIKLAS SANDQVIST
Yrittäjä - Företagare

Allt är inte guld som glimmar,
varnade gäddan ynglet,
då ett gädddrag gled förbi.

Stressade, sa snigeln
när den såg myrorna.

Malax cementgjuteri. Foto Holger Gullholm. 1938 startade bröderna Otto, Axel och Edvin Våglund Malax cementgjuteri. På bilden syns de som i början arbetade på gjuteriet: Viktor Bogren, okänd, Johannes Udd och Edvin Våglund. Från början tillverkades nästan enbart taktegel, sedan kom produktionen av trumringar, som det var stor efterfrågan på. Staten behövde dessa till vägbyggen och i början hyrdes formarna av staten, de syns mitt i bilden. Sanden togs från Kolnebacken och allt gjordes för hand. Senare mekaniserades tillverkningen. 1975 köpte Klas Våglund gjuteriet och hyrde ut till Stenco, som drev det till 1977. - Malax museiförening; skanning 2007 från Holger Gullholms bildsamling i museiföreningens ägo.

September 2008 - *Höstmånad*

	Måndag	Tisdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lördag	Söndag
36	1	2	3	4	5	6	7
37	8	9	10	11	12	13	14
38	15	16	17	18	19	20	21
39	22	23	24	25	26	27	28
40	29	30					

Anteckningar

22 Höstdagjämningen

Vardagslovs från Malax Bageri!

**Gott till
sista smulan!**

Malax Bageri

66100 Malax · Tel 06-365 1504 · Fax 06-365 1502

En hel vetenskapsgren, bi-ologi,
lär vara uppkallad efter oss,
skröt bidrottningen.

Behöver inte barnvagn, sa kaninen,
när den såg kängurun.

Vias folkskola 1933. Fotograf Ida Malmberg. Längst bak från vänster: Hugo Snickars, Einar Nyman, Viktor Ström, Einar Smulter, Birger Ekblad, Johannes Knös, Karl Gullholm, Leander Wahlroos, Vilhelm Sandelin, Hugo Vidahl, Emil Hemming. Rad 2: Paul Hallvar, Birger Granberg, Lennart Aspgård, Helge Åback, Karl Loog, Viktor Hemming, Ingvald Åback, Elsa Granholm-Jönnfors, Milda Snickars-Westergård, Julia Granholm-Flemming, Etel Styrén-Långström. Rad 3: Ingrid Nygren-Bäcklund, Etel Dala-Ekman, Etel Strömdahl-Ljungkvist, Elin Jönnfors-Mykrä, Karin Sjö Dahl-Loog, Eva Ekblad, Alice Styrén-Tuure, Berta Åkerberg-Westersten, Etel Lehto-Nordgren, Elma Jönnfors-Forstén. Rad 4: Elin Fredman, Anni Svevar, Anni Wias, Helga Blomster-Ståhlback, Ellen Nygren-Hermansson, Elsa Vidahl-Svenns, Iris Wias-Öhman, Linnea Styrén-Ström. Lärare **Mathias Mattlar, lärare i Vias 1905–1937.** - Malax museiförening; skanning 2007 från Bengt Wahlroos bild.

Oktober 2008 - *Slaktmånad*

	Måndag	Tisdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lördag	Söndag
40			1	2	3	4	5
41	6	7	8	9	10 [✠]	11	12
42	13	14	15	16	17	18	19
43	20	21	22	23	24 [✠]	25	26
44	27	28	29	30	31		

Anteckningar

- 5 Mikaelidagen
- 10 Aleksis Kivi-dagen, den finska litteraturens dag
- 24 FN-dagen
- 26 Sommartiden slutar

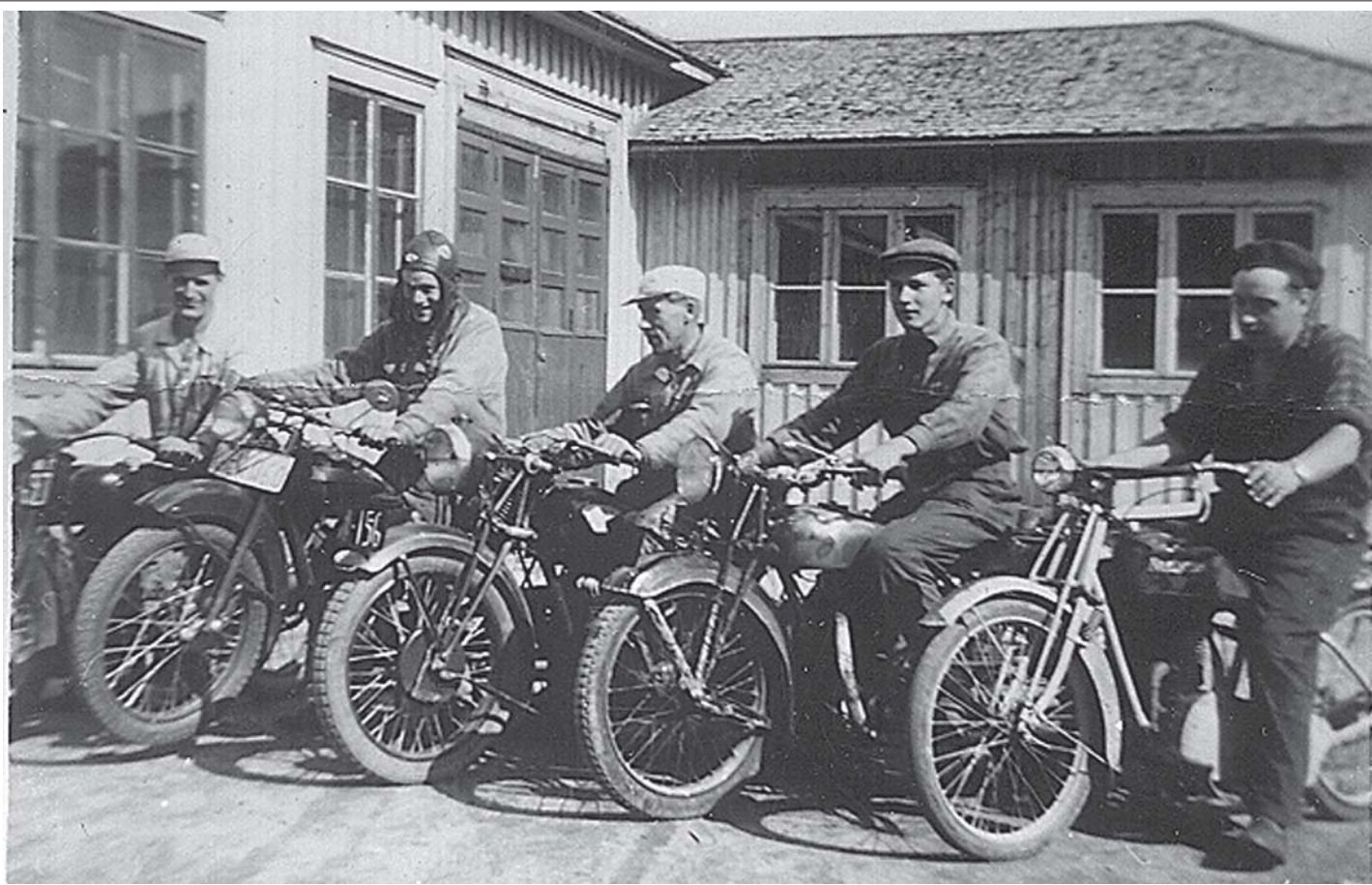

AAA
KVALITETSDJUR
FRÅN
*Herrgårds
Pälsfarm A6*

0500 868002

Hon lär sköta trummorna i nötskrikornas orkester, sa fåglarna, när de såg spillkråkan.

Behåll din krona, den är guld värd, sa renen till kalven.

Motorcyklister vid Haléns verkstad. Foto Georg Brokvist, troligen 1953. Från vänster Viktor Lindgård (*Matchless*; 1930–40-tal), Harry Strömblad (*Huskvärna*, 125 cm³; 1952–53), Lennart Hallbäck (*Ardie*, 350 cm³; 1939), Kurt Hinders (*Ariel*; 1930–40-tal) och Eli Strömblad (okänt märke; 1930–40-tal). – Malax museiförening; skanning 2007 från Stig Hallbäck's bild.

November 2008 - *Vintermånad*

	Måndag	Tisdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lördag	Söndag
44						1	2
45	3	4	5	6 [☩]	7	8	9 [☩]
46	10	11	12	13	14	15	16
47	17	18	19	20	21	22	23
48	24	25	26	27	28	29	30

Anteckningar

- 1 Alla helgons dag
- 6 Svenska dagen
- 9 Fars dag
- 20 Barnkonventionens dag
- 30 Första söndagen i advent

INTERFLORA

**Malax
Blomstercenter**

www.malaxbegravningsbyra.fi
tel. 3651 386

*Blomster -
bästa julgåvan*

Mitt hem är min borg, sa sköldpaddan.

Vi lär bli störst av alla fiskar, om man får tro
söndagsfiskarna, skröt gammalgäddan.

God Jul!

Julfest i Solhem 1924. Foto August Baddar. Längst bak till vänster om julgranen: Emil Björklund, Seidi Nordström, Ivar Mitts, Viktor Berts, Evert Hydén, Ester Hydén, Felix Baddar, Georg Astrén. Längre fram: Hugo Fremer, Edvin Staaf, Eva Dahlin, okänd, Hugo Smedlund, Ellen Nordström. Till höger om bordet: Milda Nordström, Edvard Köping, Rudolf Granholm, Ester Isaksson eller Pilkar, Uno Strömdahl, Hilda Baddar, Elis Enström, och Ester Strömdahl, några personer är skymda. - Malax museiförening; skannad från August Baddars bildsamling i museets ägo.

December 2008 - Julmånad

	Måndag	Tisdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lördag	Söndag
49	1	2	3	4	5	6 [✚]	7
50	8	9	10	11	12	13	14
51	15	16	17	18	19	20	21
52	22	23	24	25	26	27	28
1	29	30	31				

Anteckningar

6 Självständighetsdagen
 7 Andra söndagen i advent
 13 Luciadagen
 14 Tredje söndagen i advent
 21 Vintersolståndet
 21 Fjärde söndagen i advent
 25 Juldagen
 26 Annandag jul, Stefanid.
 28 Menlösa barns dag
 31 Nyårsafton

AGRI MARKET

MALAX Långtået 71, 66140 ÖVERMALAX

Agrimarchef **Christer Stolpe**
 christer.stolpe@agrimarket.fi 010 76 84134
 Försäljare **Rainer Brokvist**
 rainer.brokvist@agrimarket.fi 010 76 84135
 Försäljare **Kjell Svenns**
 kjell.svenns@agrimarket.fi 010 76 84136

Lutfiskar är vi allihopa, allihopa,
 sjöng torskarna, då de firade jul.

Vi är stumma av häpnad,
 sa djuren när de fick höra,
 att deras tal hade kommit i tryck.

Utgivare: Malax museiförening rf
 och Lions Club Malax

Allmogekultur - Museiträdgård - Textilier - Bruksbåtar från Österbotten - Fisketraditioner - Vandringsleder - Arkeologi - Kulturmiljö

Brinkens museum
Malax

Kvarkens båtmuseum
Åminne

MALAX

Järnåldersleden, Storsjön
Fäbodstigen, Molapne

Öppet efter midsommar. Se <http://museum.malax.fi/>

Stigarna, fäbodstugan och fähuset är öppna året om.

Besök museiområdena! MUSEIFÖRENING rf Välkommen 2008!

Bilderna fr.v.: Soldattorpet och fjärlsträdgården vid Brinkens museum, interiör från Kvarkens båtmuseum i Åminne, åkerutsikt från fäbodstigen i Molapne. Foton: Göran Strömfors

ETIK

BETRAKTA Din dagliga gärning som ett kall. Sköt det på sätt som skapar tillit och förtroende.

Sträva efter att göra Ditt arbete framgångsrikt. Du må betinga Dig skälig ersättning för Din möda, men icke söka vinna orättmätiga fördelar.

KÖP icke Din framgång på en annans bekostnad. Var lojal mot Dina medmänniskor och ärlig mot Dig själv.

HANDLA alltid osjälviskt. Om tvekan uppstår beträffande riktigheten i Ditt handlingssätt, uppträd så mot Din nästa, som Du önskar att denne skulle uppträda mot Dig.

GÖR vänskap till ett mål, icke till ett medel. Sann vänskap fordrar ingenting för egen del och får aldrig göras beroende av ömsesidiga tjänster.

FULLGÖR Dina medborgerliga plikter. Var lojal mot Ditt land och Ditt samhälle i både ord och gärning.

BISTÅ Dina medmänniskor i deras svårigheter. De sörjande behöver Ditt deltagande, de svaga och nödlidande Ditt stöd.

VAR försiktig med Din kritik och frikostig med Ditt beröm. Bygg upp i stället för att riva ned.

Bästa Malaxbor!

I vår kommun har Lionsklubben verkat i mer än tre decennier. Genom olika aktiviteter som åtnjutit ett gott stöd bland befolkningen har vi kunnat stöda det som står lionismen nära: arbete med ungdomen och den äldre generationen.

Vårt mål är att också framöver genom gott samarbete kunna hjälpa till med en insats där det behövs.

De tretton senaste åren har Lionsklubben årligen utsett *Årets Storjetar*. År 2008 kommer *Årets Storjetar* även att utses.

Tack för att du stöder Malax museiförenings och vår verksamhet genom att köpa Aanacko 2008.

Lions Club Malax

Årets Storjetar: 1995 Leif Sjöström, 1996 Mirjam Wahlmann, 1997 Ralf Norman, 1998 Siri Hagback, 1999 Britt-Helen Flemming, 2000 Niklas Sandqvist, 2001 Toivo Kultti, 2002 Håkan Malm, 2003 Lorenz Uthardt, 2004 Sven och Lars Hemming, 2005 Folke Forsberg, 2006 Johan Carpelan och Mikael Ljungqvist, 2007 Göran Strömfors. Är du intresserad av vår verksamhet? Kontakta då vår president Mikael Udd.